

A Győr-Moson-Sopron Megyei Múzeumok Igazgatósága

Xántus János Múzeum és könyvtára

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

által támogatott pályázata, 2012

könyvrestaurálásra

Pályázati azonosító: 3511/03753

A restaurált kiadványok szerepe, jelentősége

1) A múzeum és a könyvtár különös figyelmet fordít az 1727-től Győrött működő Streibig-nyomda kiadványainak gyűjtésére és megőrzésére, a múzeum Helytörténeti gyűjteménye pedig a Streibig nyomda eszközein kívül a város nyomdászattörténeti emlékeit is gyűjti. Ezen nyomda egyik kiadványa az alábbi, restaurálásra szoruló kiadvány is:

Vécsey József (1760-1821): A keresztyén erköltsi tudomány renddel prédikációkban foglalva 3. köt. Németből készítette Vécsey József. Győrben, Streibig József betüivel, 1798.

A Balaskó család tulajdonában volt kötet címlapja hiányzik, de a szennylapokon megőrződtek a családi feljegyzések a születésekről, halálozásokról és házasságokról 1822-től 1885-ig.

2) A múzeumnak Horváth Sándor író ajándékozta csicsói nagyanyja tankönyvét, az 1848. évi kiadású Hármaskis-Tükört. Sajnos a kötetből hiányzik a térkép, de a többi lap hiánytalanul megvan. A tankönyvek – a kalendáriumokhoz hasonlóan – bár nagy számban kerültek kiadásra, kevés őrződött meg belőlük.

Hármaskis-Tükör. Trattner-Károlyi, 1848. 328, 96, XIII l. – egybekötve az Erdélynek készülttel és A' szent historiának rövid summájával. (96 l.)

Losontzi István (1709–1780) tankönyve 1771-től számtalan kiadást megért, először a református iskolában írták elő 1776-tól, hogy hazánk földrajzát és történelmét az ő könyvéből tanítsák. „Azt azonban álmában sem gondolhatta, hogy a következő század első felében katolikus, sőt piarista és más szerzetesi iskolák és apácázárdák is használják majd tankönyvét, persze a Szent História nélkül. Abban bizonyára 'csúcstartó' hazánkban, hogy munkáját 1854-ig országosan forgalmazták (persze jelentős változtatásokkal), sőt még száz évvel később is használták egyes falusi iskolákban.”

<http://www.tortenelemtanitas.hu/2010/01/hanyoki-losontzi-istvan-1709%E2%80%931780/>

3) Múzeumunk névadója, Xántus János az 1848-49-es szabadságharc után Amerikába kényszerült menekülni a bebörtönzés elől. Amerikai utazásairól családtagjainak Győrbe címzett levelei, tudósításai először a győri hírlapíró, Prépost István kiadásában láttak napvilágot, majd Xántus még

12 levelet küldött 1859-1861 között a Győri Közlöny számára. A bencés szerzetes Apa Benedek könyvtárából származó kötet kolligátum, egybe van kötve az 1860-ban kiadott Utazás Kalifornia déli részeiben c. kötettel. A könyvtest alapjában véve jó állapotban van, de fontos lenne, hogy a szétesett könyvkötés restaurálásával a könyv állapota ne romoljon tovább és bemutatható legyen.

Xántus János levelei Északamerikából. Tizenkét eredeti rajzok után készült kő- és egynehány fametszettel. Közli, (bev.) Prépost István. Pest, Lauffer és Stolp, 1858. 175 p., 12 t. + Xántus János: Utazás Kalifornia déli részeiben. Egy földképpel, nyolcz kő- és nyolcz fametszettel. Pesten, Lauffer és Stolp, 1860. 191 p., 8 t., 1 térk.

Schererné Csécs Teréz
könyvtáros